Пролетары ўсіх краін, еднайцеся!

Комуністычная партыя (большэвікоў) Беларусі

Совецкая Беларусь

ОРГАН ЦК І МІНСКАГА АБКОМА КП(б)Б

№ 77 (7407) | СУБОТА, 29 ЖНІЎНЯ | 1942 г.

ПРАЧЫТАЙ І ПЕРАДАЙ ДРУГОМУ.

На Заходнім і Калінінскім фронтах нашы войскі перайшлі ў наступленне. За 15 дзён яны адкінулі ворага на захад на 40—50 кілометраў.

Вызвалена 610 насялёных пунктаў. Захоплены велізарныя трафеі. Толькі забітымі немцы страцілі 45 тысяч салдат і афіцэраў.

ЧЫРВОНАЯ АРМІЯ НАСТУПАЕ

БЕЛАРУСКІЯ ПАРТЫЗАНЫ! МАЦНЕЙ УДАРЫ ПА ВОРАГУ! ДАПАМАГАЙЦЕ СОВЕЦКІМ ВОІНАМ АЧЫШЧАЦЬ СВАЮ ЗЯМЛЮ АД НЯМЕЦКІХ АКУПАНТАЎ!

У АПОШНЮЮ ГАДЗІНУ

НАШЫ ВОЙСКІ НА ЗАХОДНІМ І КАЛІНІНСКІМ ФРОНТАХ ПЕРАЙШЛІ Ў НАСТУПЛЕННЕ І ПРАРВАЛІ АБАРОНУ ПРАЦІЎНІКА. НЯМЕЦКІЯ ВОЙСКІ АДКІНУТЫ НА 40—50 КІЛОМЕТРАЎ. ТРАФЕІ НАШЫХ ВОЙСК

Дзён 15 таму назад войскі Заходняга і Калінінскага фронтаў на Ржэўскім і Гжацка-Вяземскім напрамках часткай сіл перайшлі ў наступленне.

Ударам нашых войск у першыя-ж дні наступлення абарона праціўніка была прарвана на фронце працягласцю 115 кілометраў. Развіваючы наступленне і наносячы праціўніку бесперапынныя ўдары, нашы войскі разбілі 161, 342, 292, 129, 6, 256 германскія пяхотныя дывізіі, 14 і 36 мотадывізіі і 2-ю танкавую дывізію, нанеслі значнае паражэнне 1 і 5 танкавым дывізіям, 328, 183 і 78 пяхотным дывізіям. Фронт нямецкіх войск на ўказаных напрамках адкінуты на 40—50 кілометраў.

Па 20 жніўня нашымі войскамі вызвалена 610 насялёных пунктаў, у іх ліку гарады—Зубцоў, Карманава, Пагарэлае —Гарадзішча.

Ва ўказаных аперацыях, па няпоўных даных, нашымі войскамі захоплены наступныя трафеі: танкаў—250, гармат—757, мінамётаў—567, кулямётаў—1.615, супроцьтанкавых ружжаў і аўтаматаў — 929, вінтовак — 11.100, мін — 17.090, ружэйных патронаў—2.311.750, снарадаў—32.473, рацый — 65, аўтамашын — 2.020, матацыклаў — 952, веласіпедаў — 1.969, трактараў—52, кухняў—37, павозак—340, складаў з боепрыпасамі, рэчамі і іншай маёмасцю—75.

Акрамя таго, знішчана наземнымі войскамі і авіяцыяй: танкаў—324, гармат—343, мінамётаў—140, кулямётаў—348, аўтамашын—2.040, павозак—690.

У паветраных баях і зенітнай артылерыяй збіта 252 самалёты, знішчана і пашкоджана на аэрадромах 290 самалётаў.

Колькасць забітых нямецкіх салдат і афіцэраў дасягае 45.000 чалавек.

Перамалваючы жывую сілу фашысцка-нямецкіх дывізій, знішчаючы і захопліваючы значную частку іх баявой тэхнікі, нашы войскі прадаўжаюць весці самыя жорсткія баі. Баі ідуць на ўскраінах горада РЖЭЎ.

У баях вызначыліся войскі генералаў ЛЕЛЮШЭНКА, ФЕДЗЮНІНСКАГА, ХОЗІНА, ПАЛЕНАВА, РЭЙТЭРА, ШВЕЦАВА.

Прарыў нямецкага фронта быў арганізаваны генералам арміі ЖУКАВЫМ і генерал-палкоўнікам КОНЕВЫМ.

СОВІНФОРМБЮРО.

ПАРТЫЗАНСКІЯ ЎДАРЫ

Наш карэспандэнт паведамляе:

Атрад віцебскіх партызан пад камандаваннем тав. К. зрабіў налёт на нямецкі гарнізон і знішчыў 17 аўтамашын, узарваў радыёстанцыю і забіў да 40 нямецкіх акупантаў.

Намі толькі што атрымана паведамленне аб тым, што атрад гомельскіх партызан пад камандаваннем тав. Х. пусціў пад адкос эшалон праціўніка з войскамі і боепрыпасамі.

Знішчаны паравоз і 13 вагонаў з нямецкімі салдатамі і афіцэрамі.

ЭШАЛОН НЕ ДАЙШОЎ ДА ФРОНТА

Як толькі стала світаць, Іван Г., Васіль Х. і Антон Т. былі каля чыгункі. Яны старанна падклалі пад рэйкі міны.

Неўзабаве пачуўся грукат поезда. На фронт ішоў эшалон з тэхнікай і боепрыпасамі.

Поезд параўняўся з ускраем лесу. Яшчэ адзін міг —і цішыня раніцы парушылася магутным выбухам. Сярод ламачча партызаны налічылі 16 разбітых аўтамашын, 12 танкетак і 15 трупаў нямецкіх салдат.

Н-СКІ ПАРТЫЗАНСКІ АТРАД. БЕЛАРУСЬ. (Наш кар.).

ХРАБРЫЯ ПАДРЫЎНІКІ

Стаяла ціхая ноч. Па шпалах хадзілі нямецкія патрулі.

З-за кустоў паказаліся ўзброеныя людзі. Яны папаўзлі да вадакачкі. А праз хвіліну яны былі ўжо ў самым будынку. Гэта партызаны-падрыўнікі Нікалай З. і Владзімір С.

Яны падклалі пад кацёл і дызель узрыўчатку. Запалілі бікфордаў шнур...

Не прайшло і поўмінуты, як пачуўся аглушальны ўзрыў. Пад самым носам у гітлераўцаў, якія ахоўвалі вадакачку і чыгуначную станцыю, партызаны зніклі.

С. Свірыдаў.

З ЗАСАДЫ ПА НЕМЦАХ

Засада—адзін з важных спосабаў партызанскай барацьбы. У атрадзе Міхася К. добра ведаюць яе значэнне.

За адзін дзень група байцоў з засады знішчыла на бальшаку 10 фрыцаў, у тым ліку чатырох афіцэраў.

Моцны ўдар нанесены акупантам групай партызан пад камандаваннем тав. К. Раптоўным агнём з засады на дарозе поўнасцю знішчана калона нямецкіх салдат.

НАЛЁТЫ НА НЯМЕЦКІЯ ГАРНІЗОНЫ

ЖАЛЕЗНАЯ ВЫТРЫМКА, СМЕЛАСЦЬ І АДВАГА — ВОСЬ ШТО ХАРАКТЭРНА ДЛЯ ПАРТЫЗАН НАШАГА АТРАДА. БАЙЦЫ П., І., Г., ПЕРАРЭЗАЎШЫ КАЛЮЧУЮ ДРАЦЯНУЮ ЗАГАРОДУ, ПРАСАЧЫЛІСЯ Ў САМУЮ ГЛЫБІНЮ ГАРНІЗОНА. НЕКАЛЬКІМІ ГРАНАТАМІ ЯНЫ РАЗБУРЫЛІ ТРЫ ДЗОТЫ, У ЯКІХ ЗАГІНУЛА КАЛЯ 30 САЛДАТ. АПРАЧА ГЭТАГА СПАЛЕНА АЎТАМАЙСТЭРНЯ. У ЁЙ ЗГАРЭЛА 9 АЎТАМАШЫН І 5 БОЧАК З БЕНЗІНАМ.

У ВЫНІКУ ЎДАЛАГА НАЛЁТУ НА ДРУГІ НЯМЕЦКІ ГАРНІЗОН ЗАБІТА КАЛЯ 40 САЛДАТ І АФІЦЭРАЎ. ЗНІШЧАНЫ ДВА ДЗОТЫ, ДЗВЕ КУЛЯМЁТНЫЯ ЎСТАНОЎКІ.

ЗА АПОШНІЯ ТРЫ МЕСЯЦЫ МЫ ЗНІШЧЫЛІ 300 НЯМЕЦКІХ САЛДАТ І 100 ПАЛІЦЭЙСКІХ.

ІГНАТ П.,
камандзір Н-скага партызанскага атрада.

У НОЧ НА 27 ЖНІЎНЯ НАШЫ САМАЛЁТЫ БАМБАРДЫРАВАЛІ ВАЕННА-ПРАМЫСЛОВЫЯ АБ'ЕКТЫ г. БЕРЛІНА, ДАНЦЫГА, КЕНІГСБЕРГА І ІНШЫХ ГАРАДОЎ УСХОДНЯЙ, ПАЎНОЧНА-УСХОДНЯЙ І ЦЭНТРАЛЬНАЙ ГЕРМАНІІ

У ноч на 27 жніўня група нашых самалётаў у складаных метэаралагічных умовах бамбардыравала ваенна-прамысловыя аб'екты г. Берліна, Данцыга, Кенігсберга і іншых гарадоў Усходняй, Паўночна-Усходняй і Цэнтральнай Германіі.

У выніку бамбардыроўкі ў Берліне ўзнікла 9 ачагоў пажара, у Данцыгу — 9 ачагоў пажара, у Кенігсбергу—10 ачагоў пажара, якія суправаджаліся ўзрывамі.

У іншых гарадах Германіі (Штэтын, Штаргарт, Трэптоў, Фюрстэнвальдэ, Тыльзіт, Штольп, Шнейдэмюль) адзначаны вялікія пажары і ўзрывы.

Усе нашы самалёты вярнуліся на свае базы.

СОВЕЦКІ ТЫЛ—ФРОНТУ

У першым мартэнаўскім цэху Кузнецкага металургічнага завода імені Сталіна. Завод перавыконвае вытворчую праграму.

СОВЕЦКІ ТЫЛ—ФРОНТУ

Вось цэх завода, дзе дырэктарам тав. Калістратаў. Работа закончана. Гаубічная артылерыя гатова для адпраўкі на фронт.

КРОЎ РОДНЫХ КЛІЧА ДА ПОМСТЫ

ЗА НЕЧУВАНЫЯ ЗВЕРСТВЫ НЕМЦАЎ У ВЁСКАХ ЗАЙКАВА І АСТРАЎСКІЯ, ЗА РАССТРЭЛЫ НА БЕЛДРЭСЕ І ШЫБЕНІЦЫ Ў ОРШЫ—ЗНІШЧАЦЬ НЕМЦАЎ!

ГЭТАГА НЕЛЬГА ЗАБЫЦЬ!

ЗВЕРСТВЫ НЕМЦАЎ У ВЁСЦЫ ЗАЙКАВА

На світанні ў вёску Зайкава ўварвалася больш 50 узброеных немцаў. І вось пачалося тое, чаго ніколі не забыць. Гітлераўцы адну за другой падпальвалі хаты. Калгаснікі выбягалі на вуліцы, але нідзе не змаглі знайсці ратунку. Фашысты, як дзікія звяры, кідаліся на людзей.

Пачуўся нечалавечы крык. Гэта немцы білі прыкладамі вінтовак Анну Фёдараўну Рыжанінаву. З яе носа і рота лілася кроў. У калгасніцы дапытваліся пра партызан.

У гэты час да Рыжанінавай прыбегла яе 8-гадовая дачка Ліда.

— Мама, мамачка! — загаласіла яна.

Бандыт падняў дзяўчынку і моцна ўдарыў аб зямлю. Дзіцячы твар заліўся крывёю.

Старшыні калгаса Кацярыне Лаўрынаўне Баброўскай фашысты надзелі на шыю аркан і доўгі час вадзілі па вуліцы, не пакідаючы біць. Кацярына Лаўрынаўна, страціўшы прытомнасць, павалілася. Тады акупанты паваліклі яе на вяроўцы. Ударамі прыклада Баброўскай выбілі зубы, разбілі галаву, потым падцягнулі да шыбеніцы і павесілі на жалезных круках.

Жахлівай была смерць 78-гадовага Лаўрына Конюхава і яго жонкі. Іх немцы збілі гумавымі палкамі і прыкладамі. Погым застрэлілі разрыўнымі кулямі.

Доўга не сціхаў у вёсцы плач жанчын, стогны старыкоў і енк дзяцей. Пасля доўгіх і жахлівых катаванняў памерлі калгаснікі Рыгор Савянок, Леанід Якушэвіч, Трахім Скрыпка, Алена Пяшкова і яе 5-гадовы сын Толя. Усяго было забіта і замучана каля 20 мужчын, жанчын і дзяцей.

Гэтага ніколі не забыць! Не забыць, каб за ўсё адпомсціць фашысцкім катам!

Віцебская вобласць. (Наш кар.).

МЫ НЕ ДАРУЕМ ФАШЫСТАМ

ЗА ІХ ЗАБОЙСТВЫ І ЗДЗЕКІ

Цяжкія хвіліны перажыла вёска Астраўскія. Днём у яе ўварваліся варожыя танкі і матапяхота. Усіх, хто знаходзіўся ў гэты час у вёсцы, сагналі да рэчкі і пад пагрозай смерці сталі дапытвацца, дзе знаходзяцца партызаны. Майго 54-гадовага бацьку, інваліда грамадзянскай вайны, яны па-зверску замучылі, а брата Пятра, малодшую сястру Таню і старэйшую сястру Матруну з двума малымі дзецьмі — расстралялі.

У час, калі адбывалася жахлівая расправа над маёй сям'ёй, калі гарэла родная вёска, я разам з партызанамі граміў нямецкіх акупантаў. Сэрца маё бурліла нянавісцю.

Ніколі я не дарую бандытам іх страшэнных злачынстваў. Кроў маіх родных кліча да помсты.

Рота, якой я камандую, ужо знішчыла 167 немцаў і 12 здраднікаў радзімы, захапіла ў палон трох ефрэйтараў і аднаго салдата, захапіла ў немцаў адзін катэр і адну маторную лодку, многа зброі, узарвала на мінах аўтамашыну і матацыкл з жывой сілай. Баявыя справы нашай групы з кожным днём множацца. Мы і надалей будзем бязлітасна граміць ланцужных гітлераўскіх сабак, пакуль на нашым родным краем не засвеціць сонца вызвалення.

НІКАЛАЙ Б.,

камандзір роты партызанскага атрада тав. Г.

АДПЛАТА

У насялёным пункце Г. стаяў буйны атрад паліцэйскіх. Гэтыя гітлераўскія сабакі грабілі насельніцтва, выдавалі, арыштоўвалі і забівалі людзей, адданых совецкай уладзе.

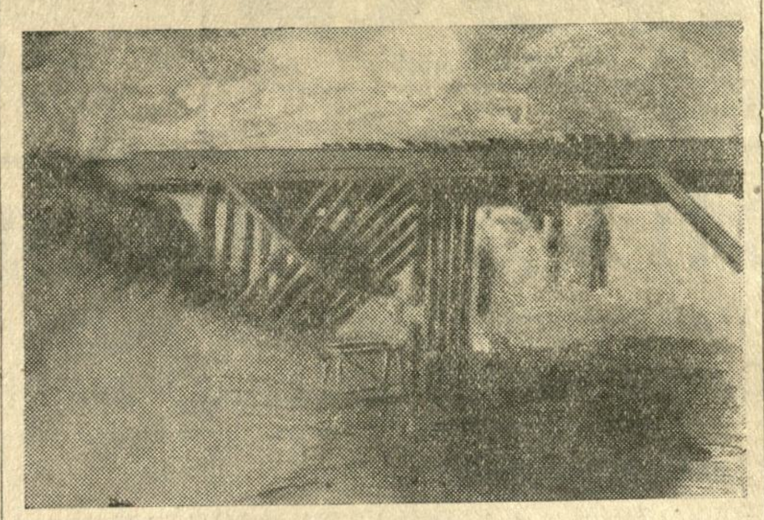
Партызанскі атрад Пятра жорстка расправіўся з нямецкімі халуямі. Яны поўнасцю разгромлены і выгнаны з вёскі. Партызаны захапілі каля 10 вінтовак і больш 1.000 патронаў.

Разгромлена валасная ўправа. Узяты важныя дакументы.

Такі лёс спасціг і другі атрад паліцэйскіх, які стаяў у вёсцы К. Партызаны ўночы акружылі вёску і перабілі паліцэйскіх. Атраду дасталося многа трафеяў.

Партызан **Ягор К.**

ВОСЬ ШТО ПРЫНЕСЛІ НЕМЦЫ НА БЕЛАРУСЬ

Совецкія патрыёты, павешаныя немцамі пад мастом ля Оршы.

НА БЕЛДРЭСЕ

СПРОБЫ НЕМЦАЎ АДНАВІЦЬ ЭЛЕКТРАСТАНЦЫЮ ЦЕРПЯЦЬ ПОЎНЫ ПРАВАЛ

Усё абсталяванне буйнейшай электрастанцыі — Белдрэс — было эвакуіравана.

Ворагу засталіся голыя корпусы і разбураныя цэхі. Але ён не адмовіўся ад думкі аднавіць асобныя ўчасткі электрастанцыі.

На прадпрыемства былі тэрмінова выкліканы рабочыя. Ім загадалі — усім да аднаго выйсці на працу. Тых, хто не выйшаў, немцы расстралялі.

У пасёлку Белдрэса не спыняюцца здзекі і зняважа над людзьмі. Без усякай віны немцы збіваюць рабочых. Гэтыя каты збіваюць іх да страты прытомнасці, да смерці.

Але крывавы тэрор не можа запалохаць совецкіх людзей. Усё часцей у пасёлку адбываюцца ўзброеныя сутычкі. Рабочыя абязбройваюць нямецкую ахову і ідуць у лясы да партызан. Нядаўна ў атрад Аляксея прышло 9 чалавек.

Нямецкім захопнікам не ўдасца скарыстаць Белдрэс. Пры першай спробе аднавіць электрастанцыю ўзарвалася турбіна. У другі раз у паветра ўзляцеў трансфарматар з усёй апаратурай. У трэці раз начную цішыню прарэзаў новы аглушальны ўзрыў: згарэла цыстэрна нафты ў 50 тон і чатыры бакі трансфарматарнага масла па 20 тон кожны.

Немцы і іх прыспешнікі з скуры лезуць, каб знайсці вінаватых. Але народныя мсціўцы няўлоўны.

Н-СКІ РАЁН НА АРШАНШЧЫНЕ. **(Наш кар.).**

УСЁ ДАБРО ВЕРНУТА СЯЛЯНАМ

Атрад ордэнаносца Рамана М. за час сваёй дзейнасці адбіў у нямецкіх грабежнікаў 1.000 галоў буйнай рагатай жывёлы, 218 тон бульбы, 300 тон хлеба, 500 тон сена, 200 тон канюшыны, 60 авец, 50 свіней і 1.000 курэй.

Усё дабро вернута сялянам.

ПАД НЯМЕЦКІМ БОТАМ

З Мінска паведамляюць, што немцы па загаду свайго камандавання поўнасцю знішчылі лагер ваеннапалонных, які знаходзіўся недалёка ад горада. У лагеры ўзнік тыф. Каб не мець клопату з хворымі, акупанты аблілі будынкі бензінам і падпалілі іх. Згарэла 1.500 чалавек.

* * *

Новы падатак. Грамадзянін Іван Сяргеевіч Чэркашанка, які вырваўся нядаўна з фашысцкага палону, расказвае, што нямецкія акупанты ў радзе месц увялі грашовы падатак з працы. Кожны сялянскі двор, незалежна ад таго, колькі ў ім налічваецца едакоў і ці ёсць працаздольныя, павінен штомесячна плаціць па 10 нямецкіх марак. Фашысты назвалі свой новы метад грабежніцтва «Падаткам за вызваленне».

* * *

Начны разбой. Цёмнай ноччу ў кватэру вартаўніка шасэйнай дарогі, што праходзіць каля мястэчка Пчэльнік, Барысаўскага раёна, уварвалася група п'яных немцаў і патрабавала гарэлкі. Вартаўнік сказаў, што ён не можа дастаць гарэлкі. Тады салдаты звязалі яго дротам і разам з жонкай і дзецьмі павезлі ў вёску Цімкі. Там, на вачах у сялян, яны абвясцілі сваіх ахвяр «партызанскай сям'ёй» і тут-жа расстралялі.

* * *

У мястэчку Чырвоныя Лукі, Мінскай вобласці, нядаўна нямецкія акупанты расстралялі 100 чалавек.

* * *

У Полацку немцы арганізуюць збор каляровых металаў і металалома. Яны наладжваюць пагалоўныя вобыскі і забіраюць усё, што трапіцца пад руку: самавары, падсвечнікі, алюміневыя лыжкі, вілкі, нажніцы.

ЗА ГРАНІЦАЙ

БРАЗІЛІЯ АБ'ЯВІЛА ВАЙНУ ГЕРМАНІІ І ІТАЛІІ

У Рыо-дэ-Жанэйро апублікавана спецыяльная дэкларацыя бразільскага ўрада аб аб'яўленні вайны Германіі і Італіі.

НАЛЁТ АНГЛІЙСКАЙ АВІЯЦЫІ НА НЯМЕЦКІЯ ГАРАДЫ

У ноч на 25 жніўня буйныя злучэнні англійскіх бамбардыроўшчыкаў зрабілі налёт на нямецкія гарады Франкфурт і Вісбадэн. У выніку бамбардыроўкі ў гарадах узнікла многа пажараў.

АМЕРЫКАНСКІЯ ВОЙСКІ ПРЫБЫВАЮЦЬ У ІРЛАНДЫЮ

Агенцтва Рэйтэр паведамляе, што многатысячны кантынгент амерыканскіх войск высадзіўся ў парту Паўночнай Ірландыі. Гэтыя войскі прымуць удзел у баявых аперацыях на кантыненце Еўропы.

БАРАЦЬБА ЮГАСЛАЎСКІХ ПАТРЫЁТАЎ

18 дзён партызаны Югаславіі вядуць баі ў раёне горада Купрос.

Партызанамі заняты некалькі вёсак. Захоплена многа баявых трафеяў.

ВЫБУХ У БУДЫНКУ ПАЛІЦЫІ

Раніцай 21 жніўня ў нарвежскай сталіцы Осло адбыўся моцны выбух, які часткова разбурыў будынак, дзе знаходзілася ўпраўленне фашысцкай паліцыі. Некалькі чалавек забіта і ранена.

НЯМЕЦКАЯ ЦАЦА ШЫРОКАГА СПАЖЫВАННЯ

Расказваюць пра аднаго злодзея, які залез к чалавеку ў клець і ўзваліў ужо на плечы кубел з салам. І раптам убачыў, што тут-жа стаіць гаспадар з папруцінаю ў руках і мерыцца перацягнуць прыемнага гасця па спіне. Злодзей ад страху вышчарыў зубы і далікатна сказаў:

— Гэта я прышоў нацягнуць на твой стары кубел новыя абручы, пане браце.

За такое панебрацтва гаспадар так сцёбнуў злодзея, што той адразу забыўся, як нацягваюцца абручы на чужыя кублы. Так што на свеце адным бондарам стала менш. Але нічога на свеце ад гэтага не змянілася. Добраму чалавеку ўсё адно прыходзіцца стаяць каля свайго дабра, і ўжо нават не з папруцінай, а з кулямётам. Да нас у Беларусь гэтулькі навалаклося з Германіі ахвотнікаў да нашага сала, што аж дзіва бярэ—як гэта там магло расплдзіцца гэтулькі зладзеяў.

Яны, як саранча, прайшлі па нашых клецях і свірнах і абчысцілі ўсё. І раптам пачулі над сваёй галавою свіст—не папруціны, а партызанскай кулі. І не адным, а многімі тысячамі нямецкіх зладзеяў стала менш. Дык яны павышчаралі зубы і далікатна гэтымі днямі сказалі праз сваё радыё:

«У Беларусі пачаўся продаж тавараў шырокага спажывання па зніжаных цэнах для рабочых і сялян, якія маюць добрыя вынікі працы».

А вядома, што азначаюць для нас гэтыя нямецкія «вынікі працы». Гэта значыцца, каб мы дазвалялі ім абчышчаць нашы клеці, каб нават самі неслі свой хлеб гэтай нямецкай брыдзе. Каб мы працавалі на іх, сеялі і жалі, а каб яны жэрлі з нашага мазаля. Каб нашы сёстры, жонкі, браты, дочкі паслушна ехалі ў іхнюю паганую Германію і там уміралі на катаржнай працы. Без нашых рук яны абыйсціся не могуць, бо гаспадарка іхняя за вайну заняпала, а рабочых асталося ў іх мала. Усіх іх Гітлер пагнаў на фронт. К таму-ж яны дрыжаць ад страху перад нашымі партызанамі. Расстрэламі і здзекамі яны толькі распальваюць нашу нянавісць.

Дык фрыцаўская морда расплылася ў лісліваю ўсмешачку і абяцае за «добрыя вынікі працы» цацу «шырокага спажывання».

Мы ведаем, што ў немцаў і сапраўды ёсць тавары вельмі шырокага спажывання, якія яны, як з меха, шчодра сыплюць нашым людзям: бізуны, ланцугі і шыбеніцы. Аддамо-ж ім назад гэтыя іхнія цацы, і ў сто разоў больш, чым яны нам іх нарыхтавалі. Калі немец стараецца табе ўсміхнуцца — ведай, што гэта грымаса паганай сволачы. Сашчамі зубы і адкажы на яго ўсмешку так, каб яна навек акамянела на яго паршывай мордзе.

Кузьма **ЧОРНЫ.**

РЭДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ.
73492